

Onderwerp : Korte notitie met betrekking tot de molenbiotoop t.b.v. themabijeenkomst 25 mei as

Geachte raadsleden,
cc. college van B&W

In de vergadering van de raadscommissie van 18 mei jl. is een meningsvormende discussie gehouden over het voorontwerp partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied 2012. Wij hebben begrepen dat op 25 mei as dit onderwerp eveneens op de agenda van de zgn. themabijeenkomst staat.

In deze korte notitie lichten wij puntsgewijs toe waarom een molenbiotoop noodzakelijk is.

Provincie Noord-Holland; leidraad Molenbiotopen in provinciale en gemeentelijke omgevingsplannen .

In 2018 heeft de provincie Noord-Holland molenbiotopen in de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie opgenomen. In de provinciale regeling voor molenbiotopen gaat het erom dat een zone rondom een molen open blijft. Dit geldt voor zowel bebouwing als beplanting. De huidige tekst van het artikel 29 van het concept herziening bestemmingsplan is gebaseerd op deze leidraad.

Slijtage en veiligheid

Een slechte biotoop rond een molen veroorzaakt turbulenties. Turbulentie treedt op als de aanvoer van wind wordt verstoord. Turbulentie ontstaat eveneens als de afvoer van wind wordt gehinderd ook al is de wind aanvoer vrij van obstakels.

Turbulentie veroorzaakt een wisselende belasting van het wiekenkruis en daardoor ook een constant veranderende snelheid van de wieken, wielen en maalstenen. Deze onderdelen van de molen zijn dan onderhevig aan een verhoogde slijtage.

Een zeer ernstige turbulentie kan bijvoorbeeld ook een wiekenbreuk veroorzaken en dus leiden tot onveilige situaties.

Minder onderhoudskosten

Een goede molenbiotoop, met een vrije wind aan- en afvoer maakt het mogelijk dat een molen regelmatig in bedrijf is. Een draaiende molen heeft aanzienlijk minder vaak groot (en dus kostbaar) onderhoud. Eventuele gebreken worden tijdig geconstateerd door de molenaar en er zal geen vervolgschade optreden. Daarnaast is de houtconstructie zelf minder vatbaar voor ongedierte en vocht omdat de molen in beweging is en goed geventileerd wordt.

Kwaliteit meel

Korenmolens hebben een constante gang nodig om te komen tot een goed eindproduct. Turbulenties zorgen ervoor dat de draaisnelheid van de maalstenen continue gecorrigeerd moet worden om te voorkomen dat het meel te fijn of te grof tussen de maalstenen vandaan komt.

Hoog opgroeiend groen

Omdat bomen groter groeien, is het bijzonder lastig om de hoogte ervan te reguleren in het bestemmingsplan. Daarom moet ook de aanplant formeel worden geregeld. De problemen ontstaan echter veel later, als de boompjes groot zijn geworden. Dan moet er achteraf worden gehandhaafd. Daar zit dan straks niemand op te wachten.

Cultuurhistorisch belang

Molens zijn monumenten die de identiteit van menig Nederlands dorp of landschap bepalen. Korenmolen “De Nachtegaal” is onlosmakelijk verbonden met de agrarische bedrijvigheid in de Beemster zoals ook de monumentale stolpen dat zijn. Nog in strikt onvoldoende mate is het aandeel van de graanteelt in de totale economische agrarische activiteit van de Beemster belicht. Wij zijn gestart met een project waarin tot uitdrukking komt dat De Nachtegaal niet “zo maar een molen” is, maar een belangrijk bijdrage heeft geleverd in het verwerken van graan geleverd door akkerbouwers in de Beemster. Helaas is dit project vanwege de COVID-pandemie vertraagd.

Toekomst gericht

Het bestuur van Stichting tot behoud van “De Nachtegaal” heeft niet alleen de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de molen op dit moment maar ook tot ver in de toekomst. Wij houden de molen in een goede conditie zodat hij nog wel 350 jaar mee kan. Een van de voorwaarden is dan wel dat ook de molenbiotoop goed in het bestemmingsplan is vastgelegd.

Alleen een “levende” molen motiveert vrijwilligers zich in te zetten voor het behoud van “De Nachtegaal” en geeft inhoud aan de educatieve taak die wij hebben.

Tot slot

Wij wensen u 25 mei als een prettige vergadering, waarin deze korte notitie een basis kan zijn voor een goede discussie rond de molenbiotoop.

Met vriendelijke groet

Bestuur Stichting tot behoud van De Nachtegaal.